

Co pak se týče E., sluší uvážiti, že zákon sám, ač uznal za nutné definovati pojem hospodářské čeledi, nepodává naproti tomu definice pomocnice v domácnosti, vycházejí zřejmě z předpokladu, že u pomocnic v domácnosti jde o pojem v obecné mluvě tak běžný, že nevyžaduje bližšího vymezení. V obecné mluvě rozumějí se pomocnicemi v domácnosti osoby ženské, zaměstnané námezdně pomocnými pracemi v domácnosti, t. j. takovými pracemi, jež s udržováním domácnosti bezprostředně souvisejí. Domácností pak rozumí se zařízení sloužící k ukájení životních potřeb fyzické osoby — jakými jsou bydlení, stravování, péče o prádlo a šatstvo a p.

Žal. úřad má za to, že E. nelze pokládati za pomocnici v domácnosti podle cit. zák. ustanovení, poněvadž jako komorná vykonává práce z největší části podstatně odlišné od prací pomocnic v domácnosti, jak je měl zákonodárce na mysli. Žal. úřad však neuvádí, na jakém skutkovém základě dospěl k tomuto závěru. Naproti tomu z četnické relace ze dne 22. května 1933, učiněné dle udání správce zámku a vrátného, vysvítá, že E. vykonává práce komorné, jako oblékání, česání svojí zaměstnavatelky a pod.

E., byvši dne 11. listopadu 1933 u úřadu protokolárně vyslechnuta, udala, že má tyto povinnosti: ráno pomáhá své zaměstnavatelce při oblékání a úpravě toalety, na to musí dáti do pořádku její garderobu a, vychází-li buď na procházku nebo za nákupem, doprovází ji a nákup dle jejího přání provádí. Má na starosti udržování veškerého šatstva a prádla, přijdou-li hosté, musí se starati o jejich ubytování, a je-li zaměstnavatelka na cestách, musí jeti s ní a všude o její bytové potřeby se starati. — Z výsledku tohoto šetření vyplývá, že E. konala práce, které se nevymykají z okruhu prací pomocnic v domácnosti, jak shora byly vytýčeny, a že tedy žal. úřad netoliko neměl opory ve spisech pro svůj závěr, že E. vykonává ve svém zaměstnání komorné práce z největší části podstatně odlišné od prací pomocnic v domácnosti, nýbrž že závěr ten je dokonce v rozporu s výsledkem konaného šetření. Mimo to nebyla dána st-li ani možnost, aby k výsledku konaného šetření zaujal stanovisko. Postupem, tím se dopustil žal. úřad podstatné vady řízení, pro kterou bylo nař. rozhodnutí, pokud jde o E., zrušiti pro vadnost řízení podle § 6 zák. o ss.

Č. 12.244.

Pojišťovací právo. — Policejní věci. — Zdravotnictví (Slovensko): * Vedoucí úředník nemocenské pojišťovny není policejně-trestně odpovědný za přestoupení předpisu § 3 vlád. nař. č. 107/1925 Sb. (neoprávněného držení léčiv) okresní nemocenskou pojišťovnou.

(Nález ze dne 30. prosince 1935 č. 15.763/33.)

Věc: Juraj Č. a spol. v K. proti zemskému úřadu v Bratislavě o přestupek neoprávněného držení léčiv.

Výrok: Ke stížnosti Juraje Č. zrušuje se nař. rozhodnutí pro nezákonnost. — — —

D ů v o d y: Okresní úřad v Krupině rozsudkem z 30. listopadu 1932 uznal Juraje Č., ředitele, jako zástupce okresní nemocenské pojišťovny v K., vinným přestupkem podle §§ 8 a 126 zák. čl. XIV z r. 1876, který měl spáchat tím, že držel na skladě a pro pojištěnce též používal léky a chemické přípravky, patřící do I. tab. nař. býv. uh. min. vnitř. č. 111.005/1894 B. M., které může držeti jen diplomovaný a koncesovaný lékárník, a odsoudil jej proto podle § 7 cit. zák. čl. k peněžitě pokutě 400 Kč, která podle čl. 11 zák. ze 14. července 1927 č. 125 Sb. má býti zaplacená do 15 dnů od pravoplatnosti rozsudku pod exekucí do státní pokladny, anebo v případě nedobytnosti přeměněna na 20denní uzavření na vlastní útraty odsouzeného, a současně prohlásil ve smyslu § 8 cit. zák. čl. nedovoleně držená léčiva a chemické přípravky za zabavené a propadlé ve prospěch státu v množství uvedeném v zápisnici z 19. října 1932.

Zem. úřad v Bratislavě nař. rozhodnutím na základě odvolání Juraje Č. rozsudek okresního úřadu ponechal v nenapadené části nezměněný a v napadené části jej podle § 200 pol. tr. řádu změnil a obžalovaného Juraje Č. uznal vinným přestupkem § 3 zák. (správně vlád. nař.) č. 107/1925 Sb., spáchaný tím, že držel na skladě větší množství léčiv a chemické přípravky, které se používají výlučně k účelům léčivým a mohou býti drženy na skladě jen lékárnami, a používal jich pro pojištěnce v ordinaci okr. nemoc. pojišťovny v K., a proto jej podle § 7 zák. čl. XIV:1876 odsoudil k peněžitě pokutě 400 Kč, která se má zaplatiti podle čl. 11 zák. č. 125/1927 Sb. do státní pokladny, anebo v případě nedobytnosti přeměnit na 20denní uzavření na vlastní útraty odsouzeného. V důvodech se praví: »Podle revisní zápisnice z 19. října 1932, jakož i doznáním odvolatele bylo dokázáno, že okr. nemoc. pojišťovna v K. držela léčivé a chemické přípravky na skladě, kterých se potřebuje výhradně k účelům léčivým. Tento čin obviněného úplně kryje skutkovou podstatu přestupku § 3 zák. (správně vl. nař.) č. 107/1925 Sb., podle kterého takovéto léčebné a chemické přípravky na skladě míti je vyhrazeno výlučně lékárnám. Odvolatel se mylně domnívá, že ustanovení § 15 zák. č. 221/1924 Sb., podle kterého je povinný poskytovat svým pojištěncům a jich rodinným příslušníkům lékařskou pomoc a léčiva, dává mu oprávnění míti též léky na skladě. Kdyby tomu tak bylo, nedával by § 156 cit. zák. zvláště pojišťovnám oprávnění zřídit si ústavní lékárnou podle platných všeobecných předpisů. Nález nss-u č. 3903/31, kterého se odvolatel dovolává, se zakládá na rakouském zákoně č. 5 ř. z. z roku 1907, který na Slov. není platný a tedy nemůže býti ani v tomto případě směrodatný. Názor odvolatelův, že lékaři mohou míti v zásobě různá léčiva v ordinaci pro případ potřeby a tak i okr. nemoc. pojišťovna může míti uskladněnou větší zásobu léčiv, ježto obrát nemocných je v její ústřední ordinaci větší, je mylný, poněvadž takovouto výjimku cit. zák. ani u lékařů nepřipouští. Lékaři mohou míti zásoby léčiv jen, pokud mají právo na příruční lékárnou. Ale i v tom případě, že by lékař mohl míti v zásobě léčiva v ordinaci, která při nutných zákrocích při poskytování prvé pomoci nevyhnutelně potřebuje, nejsou léčiva a chemické přípravky, držené na skladě u okr. nemoc. pojišťovny podle revisní zápisnice, výlučně takové, ježto tam jsou léčiva a che-

mické přípravky, které se v takových případech nepoužívají, jako na příklad »neosalvarsan« v množství 305 ampul. Námitka odvolatele, že nemá pasivní legitimaci v trestním řízení, je neopodstatněná, ježto jako ředitel okr. nemoc. pojišťovny je vedoucím administrativním úředníkem a zodpovědným v každém směru za administraci celého ústavu a tak i za léčebnou péči. Okolnost, že v tomto případě, že držel na skladě, jednal podle pokynů zemské úřadovny pro dělnické pojištění na Slov. v Bratislavě, jeho trestnost nevylučuje. Paragraf 8 zák. čl. XIV:1876 nemůže býti použit, poněvadž konkrétní případ nemá se subsumovati pod ustanovení nař. býv. uh. min. vnitra č. 31.026/1876 B. M., které bylo vydáno k provedení ustanovení citovaného paragrafu.«

O stížnosti uvážil nss toto:

Předem nutno si ujasnit obsah naříkaného rozhodnutí. Enunciát jeho, že rozsudek I. stolice v nenapadené části se ponechává nezměněný, a v napadené části se mění tak, že obžalovaný se uznává vinným přestupkem § 3 vlád. nař. č. 107/1925 Sb. a odsuzuje se podle § 7 zák. čl. XIV:1876 k peněžitě pokutě, není zcela jasný a lze mu porozumět teprve, přihlédne-li se k odvolání strany a odůvodnění rozhodnutí samého. Ježto odvolání mimo jiné napadlo výroky o zabavení léčiv a chemických přípravků a o prohlášení jich za propadlé jako nezákonný a v odůvodnění nař. rozhodnutí se praví, že čl. 8 zák. čl. XIV:1876 nelze použít, poněvadž konkrétní případ se nedá subsumovati pod ustanovení nař. býv. uh. min. vnitra č. 31026/1876 B. M., může býti podle náhledu nss-u výrok napadeného rozhodnutí chápán jen tak, že se omezuje na odsouzení Juraje Č. k peněžitě pokutě a případnému náhradnímu trestu, avšak upouští od zabavení léčiv a chemických přípravků a od prohlášení jich za propadlé. Tak patrně chápe nař. rozhodnutí i stížnost, nezabývající se již, na rozdíl od odvolání, otázkou přípustnosti zabavení. — — — —

Nss musel se předem vypořádati s námitkou nezákonnosti nař. rozhodnutí, kterou shledává stížnost v tom, že žal. úřad nevyhověl námitce nedostatku pasivní legitimace st-le. Citující nálezy tohoto soudu Boh. A 10412/33, zastává stížnost názor, že ředitel nemocenské pojišťovny jest povinen jednati podle příkazů představenstva, jakožto zákonných zástupců nemocenské pojišťovny, jimž ředitel není postaven na roveň, a že jeho trestní zodpovědnost nelze konstruovati ani z § 70 zák. poj., poněvadž podle tohoto předpisu se omezuje jeho činnost na vnitřní záležitosti pojišťovny.

Stížnosti bylo přisvědčiti. Podle obsahu nař. rozhodnutí byl st-l uznán vinným přestupkem § 3 zák. (správně vl. nař.) č. 107/25 Sb. podle § 7 zák. čl. XIV/1876 jako zástupce okr. nemoc. pojišťovny v K., poněvadž tato podle odůvodnění nař. rozhodnutí protiprávně držela léčivé a chemické přípravky na skladě, kterých se potřebuje výlučně k účelům léčivým a jež na skladě míti jest vyhrazeno výlučně lékárnám, jak předpisuje § 3 vlád. nař. č. 107/1925 Sb.

Tento § 3 stanoví v odstavci prvé: »Len lékárnám je vyhrazené mať na sklade a predávať liečivá a chemické prípravky, ktorých potrebuje sa výlučne k účelom liečivým.« Jestliže podle nesporné skutkové podstaty držela zmíněná léčiva a chemické přípravky na skladě okresní nemocenská pojišťovna, tedy právnická osoba podle § 23 odst. 2 zák.

č. 221/1924 Sb., nutno vycházeti z obecně uznané zásady, že za jednání nebo opomenutí, které má povahu přestupku a náleží do rámce činnosti právnické osoby, mají trestní zodpovědnost její zákonní zástupci. Zákonným zástupcem nemocenské pojišťovny jest však její představenstvo, které podle § 63 cit. zák., ve znění novely č. 184/28 Sb., spravuje a zastupuje nemoc. pojišťovnu ve všech věcech, jež nejsou zákonem nebo stanovami vyhrazeny usnesení společné schůze představenstva a dozorčího výboru nebo sboru delegátů nebo jiným orgánům pojišťovny. Že by st-l, jenž — jak nesporno — jest vedoucím úředníkem okr. nemoc. pojišťovny v K., byl odpovědným zástupcem této pojišťovny, tedy oprávněným ji zastupovati na venek zodpovědně proti třetím osobám a úřadům, nelze dovoditi ani z § 70 cit. zák. poj. Podle tohoto paragrafu přísluší vedoucímu úředníku řídití práci nemoc. pojišťovny, jinak má pouze právo, činiti představenstvu návrhy a zúčastniti se schůzí orgánů pojišťovny s hlasem poradním, není tedy postaven na roveň členům představenstva jako vlastním zákonným zástupcům nemoc. pojišťovny. I kdyby se z tohoto § 70 dalo dovoditi, že vedoucí úředník v jistém úseku své činnosti má pravomoc samostatnou, omezuje se tato pravomoc na vnitřní správu pojišťovny; držení léčiv a chemických přípravků ve větším množství na skladě nelze však subsumovati pod pravomoc vedoucího úředníka v tomto paragrafu vymezenou, zejména tu nejde o řízení prací nemoc. pojišťovny. Podle významu slov dává se tu vedoucímu úředníku jen oprávnění řídití běžnou denní agendu pojišťovny, tedy nikoliv pravomoc a disposiční právo nad objekty majetkovými, nalézajícími se v právní nebo věcné držbě pojišťovny.

Nestíhá tedy vedoucího úředníka ani v zastoupení nemoc. pojišťovny trestní zodpovědnost vůči politickému trestnímu soudu za případné přestoupení předpisu cit. § 3 vlád. nař. č. 107/1925 Sb. okr. nemoc. pojišťovnou. Bylo proto nař. rozhodnutí, které v tomto případě uznalo Juraje Č., jakožto vedoucího úředníka okr. nemoc. pojišťovny v K., trestně zodpovědným za domnělý přestupek okr. nemoc. pojišťovny, zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 12.245.

Církevní věci: * Pensijní příspěvek podle § 2 zák. č. 122/1926 Sb. a § 30 vl. nař. č. 124/1928 Sb. za dobu před úmrtím duchovního lze předeepsati dodatečně se zpětnou účinností i po tom, kdy pozůstalost byla odevzdána.

(Nález ze dne 30. prosince 1935 č. 16.520/33.)

V ě c: Josefa K. v P. proti ministerstvu školství a nár. osvěty o pensijní příspěvek.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Podle spisového záznamu zemského úřadu v Praze z 21. srpna 1931 byla pozůstalost Dra Josefa H., kanovníka metropolit. kapituly u sv. Víta v P., která byla aktivní částkou 30.872 Kč 73 h, odevzdací listinou okr. soudu civilního pro Prahu-západ z 23. listopadu 1929 odevzdána sestře zůstavitele, st-lce Josefě K., na základě při-